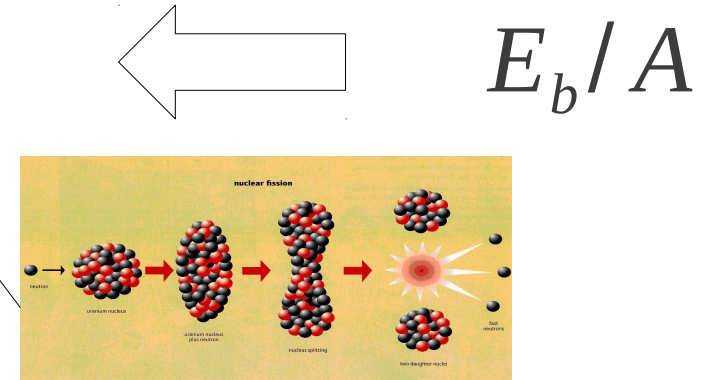
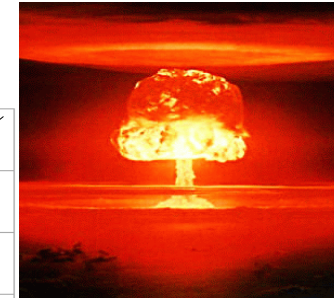
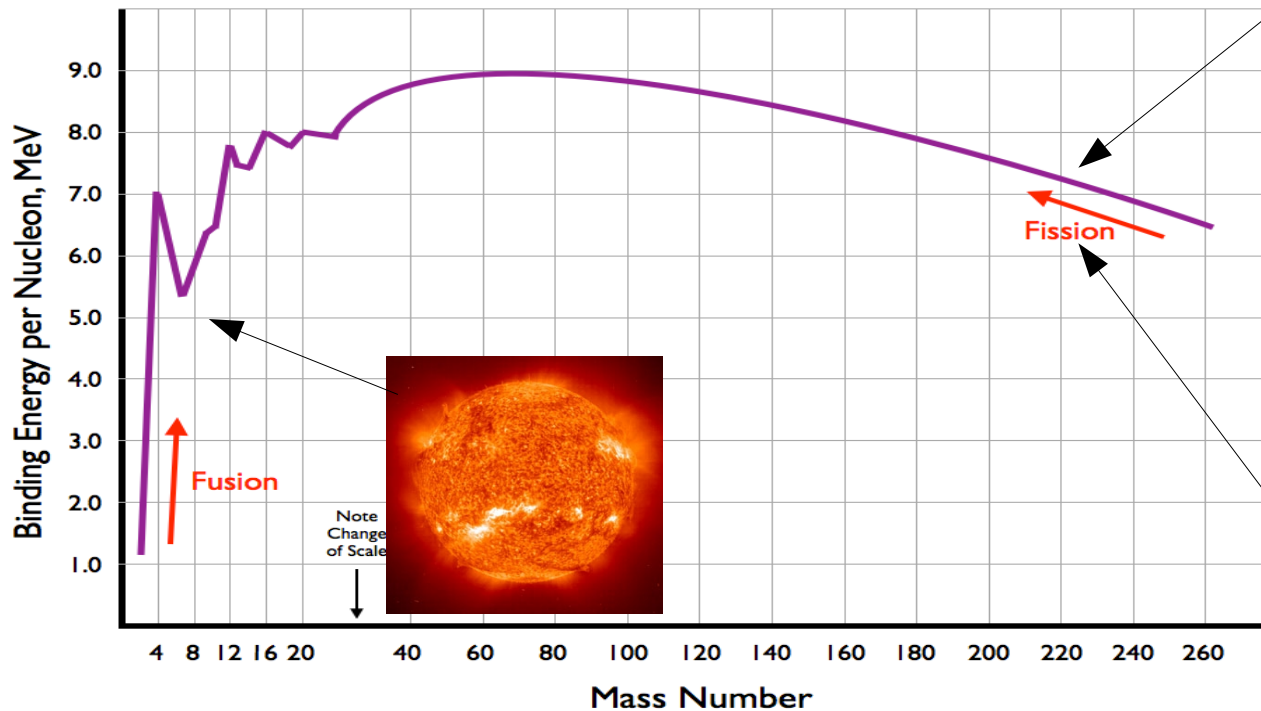

Ενέργεια σύνδεσης

- Η ενέργεια (μάζα) του δέσμιου συστήματος (πυρήνας) είναι μικρότερη από τη συνολική ενέργεια (μάζα) των ξεχωριστών νουκλεονίων

$$E_b = Z \cdot m_p + N \cdot m_n - M \left({}^A_Z X \right)$$

Ενέργεια σύνδεσης

• Προσοχή στους υπολογισμούς!

Για μάζες πυρήνων (Αν το M πυρηνική μάζα τότε έχουμε m_p)

$$E_b = Z \cdot m_p + N \cdot m_n - \underline{M \left({}^A_Z X \right)}$$

Ατομικές μάζες (Αν το M ατομική μάζα τότε έχουμε m_H)

$$E_b = Z \cdot m_H + N \cdot m_n - \underline{M \left({}^A_Z X \right)}$$

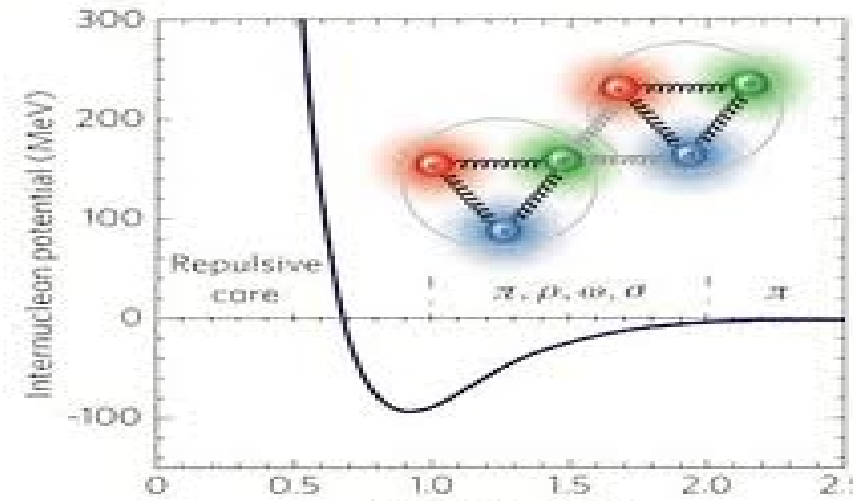
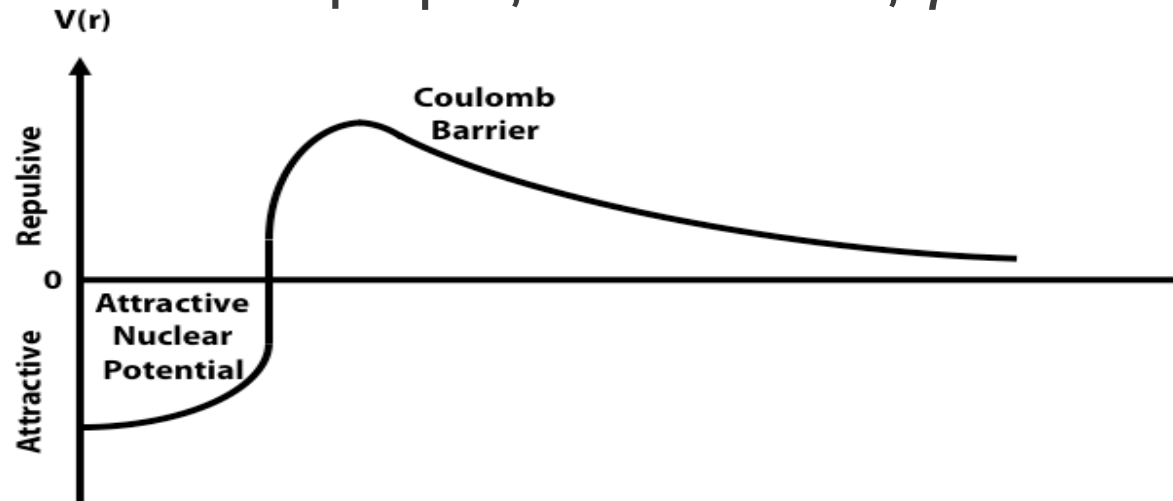
Με απλά λόγια θα πρέπει να είμαστε σίγουροι αν οι μάζες των ηλεκτρονίων απαλείφονται !!

$$E_b = \left(Z \cdot m_H + N \cdot m_n - M \left({}^A_Z X \right) \right) \cdot 931.5 \text{ MeV} / u$$

Σε ενοποιημένες μονάδες μάζας

Ενέργεια σύνδεσης – Ισχυρή αλληλεπίδραση

- Ισχυρή αλληλεπίδραση ισχυρότερη της άπωσης Coulomb (αν ήταν διαφορετικά δεν θα υπήρχαν πυρήνες!)
- Η Ισχυρή αλληλεπίδραση έχει μικρή εμβέλεια (~2.5 fm). Για μεγαλύτερες αποστάσεις κυριαρχεί η αλληλεπίδραση Coulomb
- Η ισχυρή αλληλεπίδραση είναι η (σχεδόν) ίδια για όλα τα νουκλεόνια (βλ. ισοσπίν ↑ για πρωτόνια, ↓ για νετρόνια)
- Σε πολύ μικρές αποστάσεις γίνεται απωστική

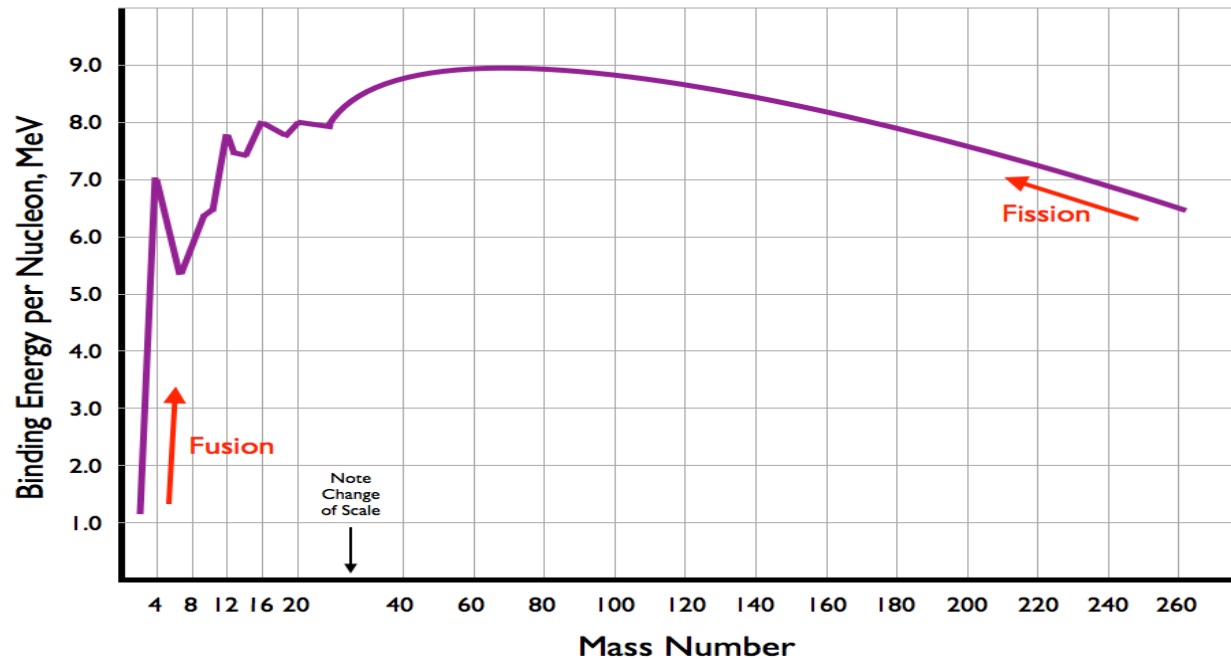

Πυρηνικά Μοντέλα (Πρότυπο υγρής σταγόνας)

- Παράγοντας όγκου:

$$C_1 \cdot A$$

Ενέργεια σύνδεσης ανά νουκλεόνιο σταθερή

Πυρηνικά Μοντέλα (Πρότυπο υγρής σταγόνας)

- Παράγοντας επιφάνειας:

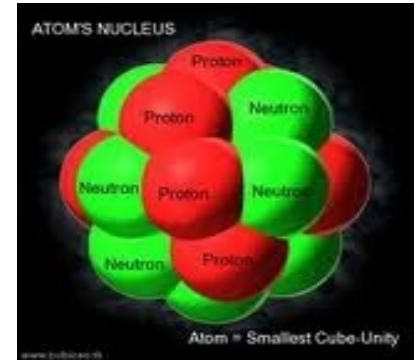
$$-C_2 \cdot A^{2/3}$$

Νουκλεόνια επιφάνειας έχουν λιγότερους γείτονες

Επιφάνεια $\sim r^2$

$$r = r_0 A^{1/3}$$

Παράγοντας επιφάνειας αρνητικός και ανάλογος του $A^{2/3}$

- Άπωση Coulomb:

$$-C_3 \cdot \frac{Z(Z-1)}{A^{1/3}}$$

Ενέργεια ζεύγους Coulomb: $-k \cdot \frac{e^2}{r}$

Πλήθος ζευγών: $Z(Z-1)$

Πυρηνικά Μοντέλα (Πρότυπο υγρής σταγόνας)

Επιπλέον όροι:

- Ενέργεια ασυμμετρίας

$$-C_4 \cdot \frac{(A - 2Z)^2}{A}$$

Εκφράζει το γεγονός ότι πυρήνες με $N=Z$ είναι περισσότερο σταθεροί. Για $A \uparrow$ Εν. συνδεσης. $\downarrow$

- Ενέργεια σύζευξης:

0 για A περιττό

Για N και Z περιττούς: $- C_5 \cdot \frac{1}{A^{3/4}}$

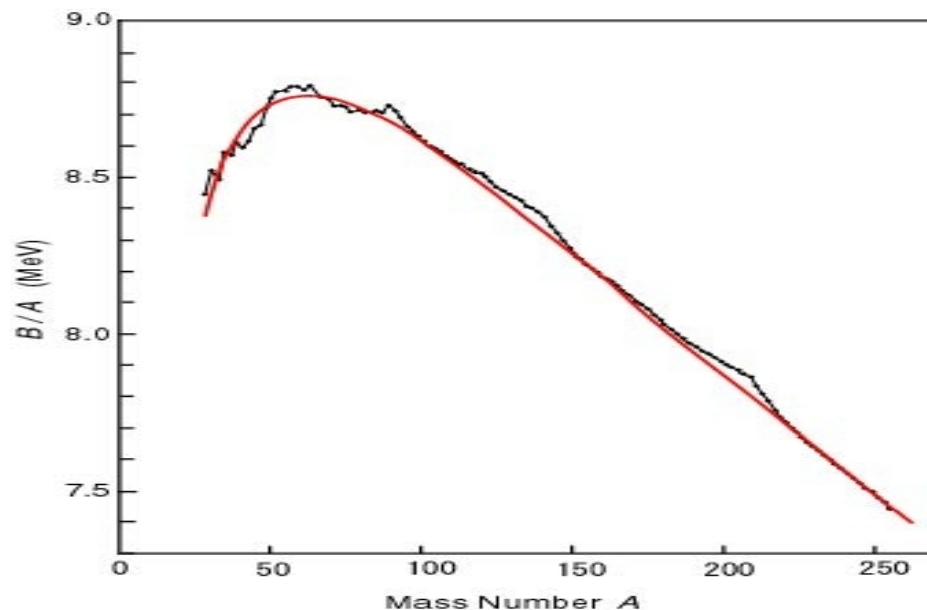
Για N και Z άρτιους: $+ C_5 \cdot \frac{1}{A^{3/4}}$

Εκφράζει την αυξημένη ενέργεια σύζευξης μεταξύ όμοιων νουκλεονίων

Πυρηνικά Μοντέλα (Πρότυπο υγρής σταγόνας)

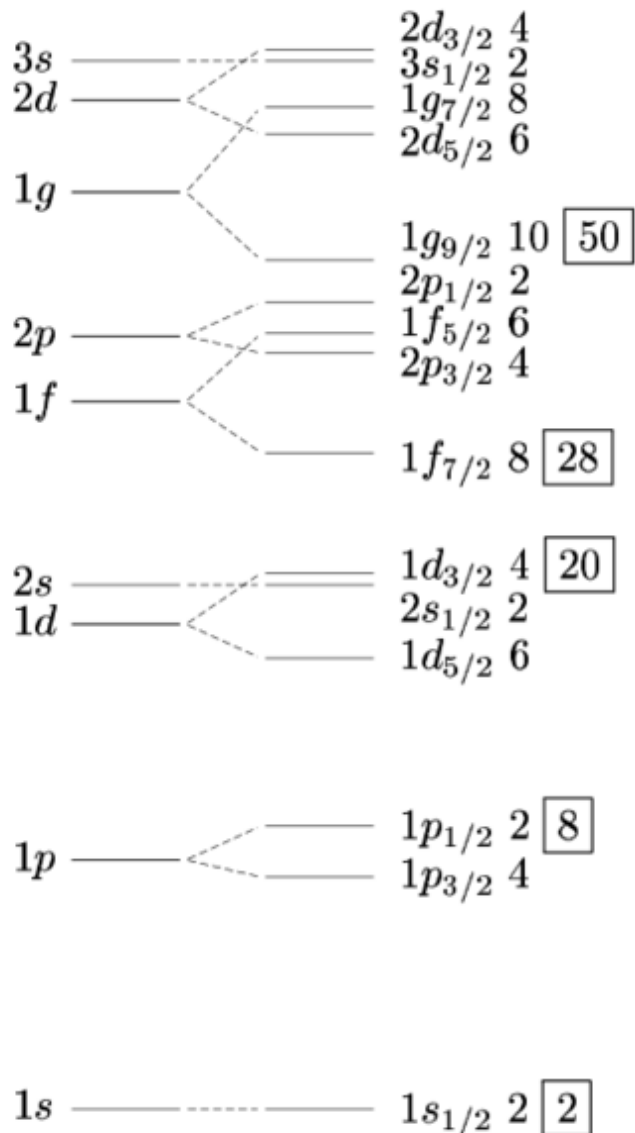
$$Eb = C_1 \cdot A - C_2 \cdot A^{2/3} - C_3 \frac{Z(Z-1)}{A^{1/3}} - C_4 \cdot \frac{(A-2Z)^2}{A} + \delta$$

$$C_1 = 15.7 \text{ MeV}, C_2 = 17.8 \text{ MeV}, C_3 = 0.71 \text{ MeV}, C_4 = 23.6 \text{ MeV}, C_5 = 34 \text{ MeV}$$

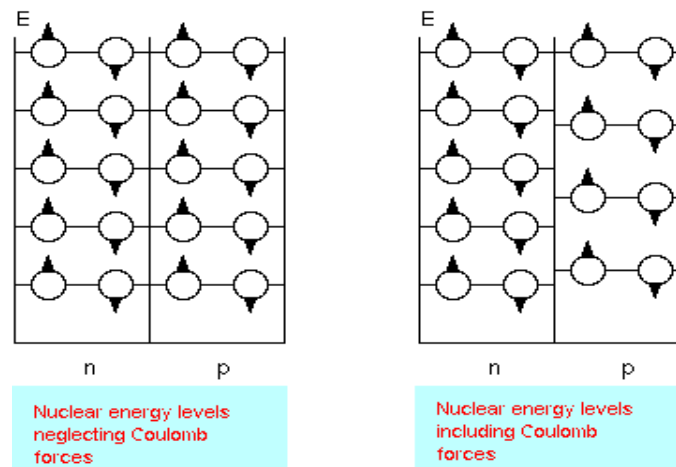

Πολύ καλή περιγραφή των μαζών!

Πυρηνικά Μοντέλα (Πρότυπο ανεξάρτητων σωματιδίων)

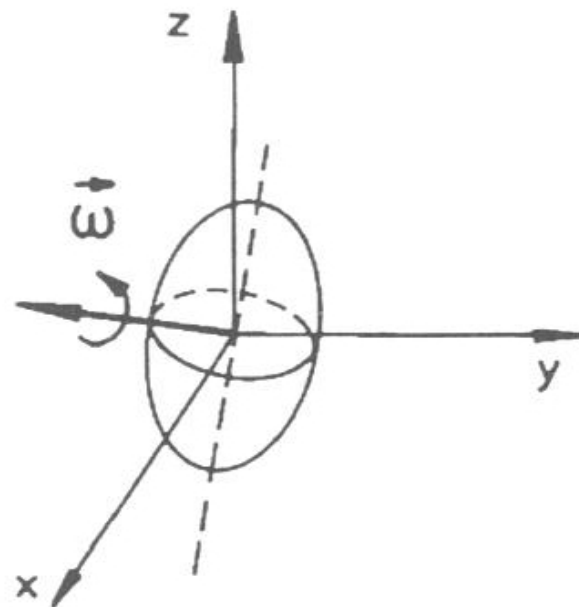
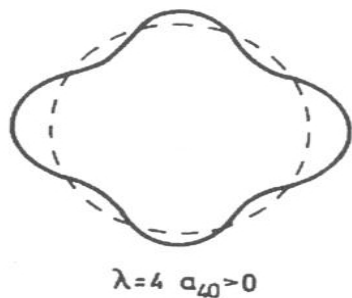
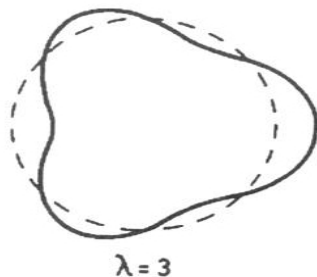
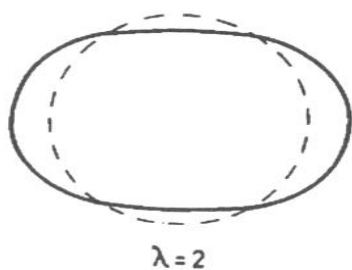
- Αρχή του Pauli
- Στάθμες πρωτονίων υψηλότερες των νετρονίων
- Μεγάλη επιτυχία στην πρόβλεψη σπιν (και μαγνητικών ιδιοτήτων) πυρήνων κοντά σε κλειστούς φλοιούς
- Ερμηνεία αυξημένης σταθερότητας για πυρήνες με άρτιο Z και N
- Εξήγηση των “μαγικών αριθμών”

Πυρηνικά Μοντέλα (Συλλογικό μοντέλο)

- Μοντέλο παλλόμενου πυρήνα
- Μοντέλο περιστρεφόμενου πυρήνα
- Ερμηνεία ενεργειακών καταστάσεων που αντιστοιχούν στην συλλογική κίνηση των νουκλεονίων
- Ερμηνεία πολλών ιδιοτήτων πυρήνων μεταξύ κλειστών φλοιών

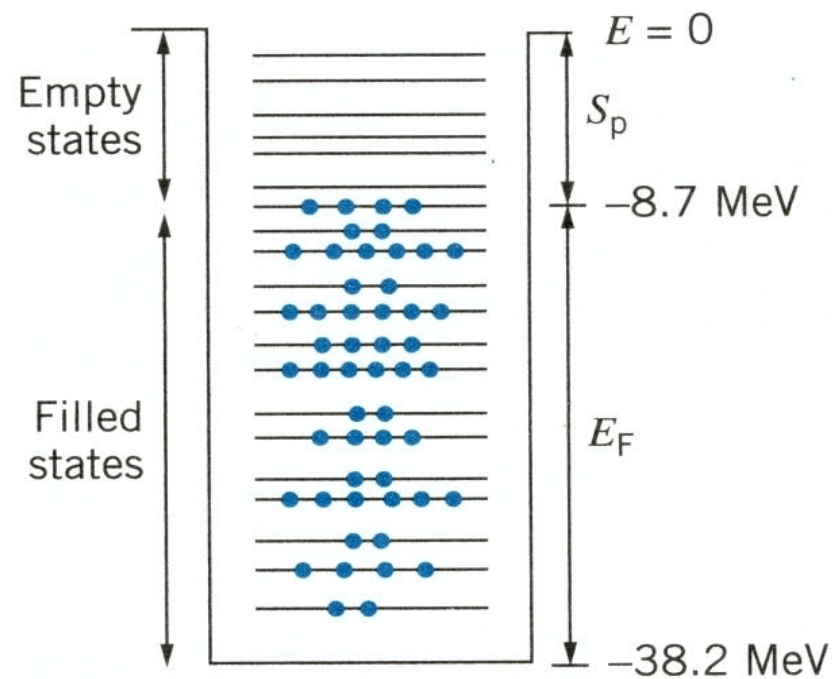
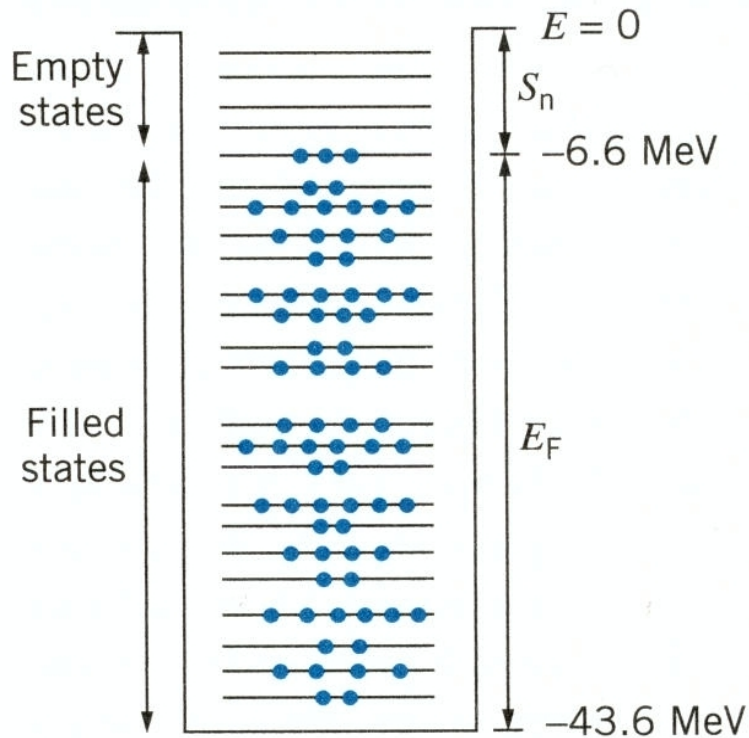
Κβαντικές καταστάσεις ενός πυρήνα: Μια ενδιαφέρουσα προσέγγιση...

Ενέργεια διαχωρισμού νετρονίου:

$$S_n = m(^{A-1}X) + m(n) - m(^A X)$$

Ενέργεια Fermi:

$$E_F = \frac{h^2}{2m} \left(\frac{3N}{8\pi V} \right)^{2/3}$$

$$|U_n| \approx S_n + E_F(n)$$

$$|U_p| \approx S_p + E_F(p)$$